

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/paliwa-gazowe/charakterystyka-ryнку/7041,2016.html>
05.05.2024, 20:16

2016

RYNEK HURTOWY

W 2016 r. następował stopniowy dalszy rozwój płynności hurtowego rynku gazu ziemnego w Polsce, głównie związany ze wzrostem liczby przedsiębiorstw posiadających koncesję na obrót paliwami gazowymi oraz przedsiębiorstw aktywnie uczestniczących w tym obrocie, jak również funkcjonowaniem obowiązku sprzedaży gazu ziemnego na giełdzie towarowej. Obowiązek ten w 2016 r. wynosił 55% gazu wprowadzonego do sieci.

Zakupy gazu z zagranicy, w ilości 151,9 TWh, uzupełniane były gazem pochodzącym ze źródeł krajowych w ilości 42,6 TWh. Całkowite dostawy gazu z zagranicy w 2016 r. obejmowały import oraz nabycie wewnątrzspółnotowe. Nadal istotną część stanowił import z kierunku wschodniego, realizowany w ramach długoterminowego kontraktu zawartego pomiędzy PGNiG S.A. a Gazprom.

W 2016 r. przez polski system przesyłowy przepłynęło 537,8 TWh gazu wysokometanowego i 7,8 TWh gazu zaazotanego. Większość gazu wysokometanowego została przetransportowana tranzytem z wykorzystaniem gazociągu jamalskiego.

Na koniec 2016 r. koncesję na obrót paliwami gazowymi posiadało 196 podmiotów wobec 172 na koniec 2015 r. Natomiast 127 przedsiębiorstw aktywnie uczestniczyło w obrocie gazem ziemnym. Przedsiębiorstwa obrotu gazem spoza GK PGNiG S.A. pozyskały 76,5 TWh gazu ziemnego. Wielkość pozyskania gazu uwzględnia też pozyskanie na potrzeby własne przez spółki obrotu objęte monitorowaniem oraz pozyskanie gazu przez dużych odbiorców końcowych bezpośrednio z zagranicy.

Giełda gazu ziemnego

Sprzedaż i zakup paliw gazowych na polskim rynku hurtowym odbywa się przede wszystkim na giełdzie towarowej prowadzonej przez TGE S.A. Uczestnikami rynku giełdowego są głównie przedsiębiorstwa obrotu paliwami gazowymi oraz duzi odbiorcy końcowi, którzy mogą działać samodzielnie po zawarciu stosownej umowy z TGE S.A., stając się członkami giełdy lub za pośrednictwem domów maklerskich. Obrót giełdowy odbywa się poprzez zawieranie umów sprzedaży (transakcji) pomiędzy członkami giełdy.

W 2016 r. TGE S.A. prowadziła następujące rynki sprzedaży paliw gazowych: Rynek Dnia Bieżącego, Rynek Dnia Następnego oraz Rynek Terminowy Towarowy. Sprzedaż gazu ziemnego była również realizowana w systemie aukcji.

Przedmiotem obrotu na rynku terminowym towarowym gazu (RTTg) jest dostawa gazu w

jednakowej ilości we wszystkich godzinach okresu dostawy zgodnym ze standardem instrumentu (tygodniowy, miesięczny, kwartalny i roczny).

Przedmiotem obrotu na rynku dnia następnego gazu (RDNg) jest dostawa gazu w jednakowej ilości we wszystkich godzinach dnia dostawy. Jest to instrument typu *base*, a jeden kontrakt odpowiada dostawie 1 MWh gazu w każdej godzinie dnia dostawy. Obrót jest prowadzony przez jeden dzień poprzedzający datę dostawy, w systemie *fixingu* oraz notowań ciągłych.

Obrót na rynku dnia bieżącego (RDBg) prowadzony jest w systemie notowań ciągłych.

W 2016 r. w wyniku realizacji kontraktów zawartych na TGE S.A. dostarczono 118 372 614 MWh gazu ziemnego po średniej cenie 86,03 zł/MWh. W tym okresie dostarczono 19 686 012 MWh na rynku RDNG, 4 961 186 MWh na rynku RDBG i 93 725 416 MWh na rynku terminowym - RTTG. Średnia cena gazu dostarczonego w wyniku realizacji kontraktów zawartych na rynku RDNG w 2016 r. wyniosła 71,34 zł/MWh, na rynku RDBG 70,22 zł/MWh, na rynku terminowym 89,95 zł/MWh.

W 2016 r. Prezes URE monitorował również transakcje zawierane w punkcie wirtualnym na rynku pozagiełdowym. W wyniku realizacji kontraktów zawartych w tym punkcie na rynku OTC dostarczono 15,7 TWh gazu ziemnego po średniej cenie 80,47 zł/MWh.

RYNEK DETALICZNY

Analiza rynku detalicznego, dokonana na podstawie monitoringu za 2016 r., obejmującego 90 spółek obrotu, wykazała, że całkowita sprzedaż do odbiorców końcowych gazu ziemnego wynosiła 180 055 871 MWh. Całkowita liczba odbiorców wyniosła 6,9 mln. Największy wolumen gazu ziemnego został zużyty w 2016 r. przez odbiorców przemysłowych i wyniósł 100 229 503 MWh. Kolejną grupą odbiorców, pod względem zużywanego wolumenu byli odbiorcy w gospodarstwach domowych - 44 743 431 MWh, stanowiący dodatkowo najliczniejszą grupę odbiorców ok. 6,7 mln. Następnie sektor usług i użyteczności publicznej z wolumenem 17 499 177 MWh oraz rolnictwo - 405 192 MWh.

W 2016 r. sprzedaż gazu ziemnego do odbiorców końcowych zdominowana była przez podmioty z GK PGNiG S.A. Udział tych podmiotów spadł w stosunku do roku poprzedniego, do poziomu 73,69%, podczas gdy rok wcześniej udział ten wynosił 80,22%. Pozostałe 26,31% sprzedaży gazu do odbiorców końcowych realizowane było przez inne spółki obrotu dokonujące sprzedaży do odbiorców końcowych w kraju (18,55%) oraz przez spółki dokonujące sprzedaży gazu poza granicami Polski bezpośrednio do dużych odbiorców końcowych, którzy samodzielnie sprowadzili to paliwo do Polski na własne potrzeby (ok 7,76%).

W 2016 r. w grupie sprzedawców alternatywnych działających na rynku krajowym dwie spółki uzyskały udział w sprzedaży do odbiorców końcowych pomiędzy 2% a 3%, a dla trzech spółek udział ten wynosił pomiędzy 1% a 2%. Pozostałe spółki miały udział poniżej 1%.

Mimo utrzymywania administracyjnej regulacji cen gazu ziemnego w sprzedaży do odbiorców końcowych w 2016 r., przepisy prawa dopuszczają możliwość sprzedaży gazu ziemnego poniżej ceny ustalonej w taryfie pod warunkiem równoprawnego traktowania odbiorców w grupach taryfowych. Z przeprowadzonego przez Prezesa URE monitoringu funkcjonowania rynku gazu w 2016 r. wynika, że większość sprzedawców gazu dokonywała sprzedaży tego paliwa do odbiorców końcowych poniżej cen ustalonych w zatwierdzonej taryfie. Dotyczyło to ok. 60% wolumenu sprzedaży gazu wysokometanowego do odbiorców końcowych.

Prezes URE dokonał również monitoringu sprzedaży gazu w postaci skroplonej (LNG) w 2016 r. Monitoringiem objęto 12 przedsiębiorstw energetycznych dokonujących zakupu tego gazu na potrzeby krajowe. Pozyskanie gazu LNG przez te przedsiębiorstwa wyniosło 12,4 TWh, z tego większość została pozyskana za pośrednictwem terminalu LNG w Świnoujściu. Duża część z pozyskanego gazu LNG została sprzedana odbiorcom końcowym po dokonaniu regazyfikacji i wprowadzeniu uzyskanego gazu wysokometanowego do sieci gazowej. Wolumen sprzedaży gazu LNG do odbiorców końcowych w postaci skroplonej wyniósł ok. 1,7 TWh. W tym wolumenie większość stanowił zakup gazu na potrzeby rozruchu terminalu LNG w Świnoujściu. Pozostała wartość sprzedaży do odbiorców końcowych wyniosła ok. 0,3 TWh. W tym wolumenie dominujące znaczenie (ok. 75%) miała sprzedaż gazu realizowana przez podmioty spoza GK PGNiG S.A.

Data publikacji : 18.05.2017

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)